

Information om LIA för YH-utbildningen Underhållstekniker – el och automation 420p, YHUnd2-18

Beskrivning och upplägg för lärande i arbete, LIA

Utbildningen innehåller två LIA-kurser samt kursen Examensarbete vilken rent formellt inte är en LIA-kurs, men som också genomförs som praktik på en arbetsplats. LIA 1 ger de studerande inledande branschkunskap. LIA 2 innebär en fördjupning och specialisering av den tidigare perioden. I examensarbetet som utförs allra sist i utbildningen planerar och genomför de studerande självständigt ett projekt knutet till en underhållsverksamhet..

Lärande i Arbete, LIA 1, 40 YH-poäng v. 2 - 9 2019

Syftet med LIA 1 är att träna den studerandes kompetens på en underhållsavdelning. Den studerande genomför arbeten och planering inom en underhållsavdelning. Arbetet skall syfta och motivera till en ökad förståelse kring de europeiska kraven som ligger till grund för ett certifikat, EFNMS (The european federation of national maintenance societies). Vid kursens slut ska den studerande redovisa erfarenheter från LIA-perioden muntligt vid seminarium. LIA 1 bygger på kurserna:

- Mekanik 1
- Underhållets uppläggning
- Programmering för underhållstekniker
- Elteknik för underhållstekniker
- Matematik och Excel för underhållstekniker

Lärande i Arbete, LIA 2, 65 YH-poäng v. 8 – 20 2020

Syftet med LIA 2 är att träna den studerandes kompetens inom underhåll. LIA 2 innehåller moment från utbildningens alla tidigare kurser och utifrån LIA-företagets unika förutsättningar. LIA är ämnesstyrd för att uppfylla innehållet i det europeiska certifikatet från EFNMS samt för att öka kvaliteten genom hela praktikperioden.

Examensarbete, 15 YH-poäng

v. 21 – 23 2020

Syftet med kursen är att den studerande ska specialisera sig inom ett eller flera områden ifrån tidigare kurser. Några exempel på detta kan vara att den studerande modifierar en maskin eller anläggning i förbättringssyfte, utvecklar tillståndsbaserat underhåll, planerar förebyggande underhåll, analyserar driftdata för att omforma underhållet. Kursen integreras i LIA 2 och fokuserar innehållsmässigt på företagets verksamhet inom underhålls- och förbättringsarbete. Vid kursens slut ska den studerande redovisa sitt projekt både muntligt och med en teknisk rapport samt även medverka vid opponering.

Arbetsgång

Den studerande söker själv upp lämplig handledare på företaget. Tillsammans skriver de sedan en handlingsplan över LIA:n. Handlingsplanen för LIA-perioden ska vara ett enkelt dokument som handledaren och praktikanten tillsammans upprättar utifrån de mål som finns angivna för LIA-perioden. Med målen i fokus skrivs en generell plan där anpassning görs till praktikantens egna behov och intressen och arbetsplatsens möjligheter. Handlingsplanen ska sedan styra LIA:n och vara underlag för senare utvärdering. Handlingsplanen kan liknas vid en enkel arbetsbeskrivning där fokus ligger på att uppnå LIA-periodens mål. Handlingsplanen skickas till kursansvarig.

Det är viktigt att inte se handlingsplanen som ett statiskt dokument som inte får ändras under praktikens gång. Flera faktorer kan bidra till att handlingsplanen behöver ändras eller uppdateras. Syftet med handlingsplanen är att "hålla kursen" genom hela LIA-perioden och att kontinuerligt återkomma till målen för respektive LIA-period.

Vad ska anges i handlingsplanen?

Nedan kommer några frågor som kan vara till hjälp vid utformningen av handlingsplanen:

- Vad är LIA-periodens mål?
- Vad är praktikantens personliga mål med LIA-perioden?
- Vilka aktiviteter och arbetsuppgifter bör praktikperioden innehålla för att nå angivna kompetensmål för LIA-perioden?
- Hur ska vi tillsammans arbeta för att bäst uppnå praktikperiodens, praktikantens och handledarens mål?

Loggbok

De studerade ska skriva loggbok dagligen under sin praktikperiod. Syftet med loggboken är flera:

- Den studerande reflekterar över sina upplevelser
- Den studerande dokumenterar vad som gjorts
- Loggboken är ett bra stöd för minnet
- Loggboken visar vilka kunskaper, förmågor och kompetenser som uppnås
- Innehållet i loggboken blir ett bra diskussionsunderlag vid eventuell handledning

Den studerande väljer själv vad som skrivs i loggboken men ett tips är att försöka fokusera på att inte enbart skriva ner *vad* som har gjorts utan snarare *hur* det har gjordes.

Exempel på innehåll är t.ex.

- Vad har gjorts under dagen (och hur)
- Vad du har lärt dig
- Vilka problem du har stött på och hur löstes dessa utmaningar.
- Vilka frågor har dykt upp under dagen
- Vad är planen för nästa dag
- Vilka personer har du tagit kontakt med och vad har du lärt dig av dem

Den studerande skall lämna in loggboken i inlämningsmapp på lärplattformen veckovis, senast söndag kl. 23.59.

Kursens Obligatoriska moment

- Upprättande av handlingsplan
- Föra loggbok
- Seminarium
- Besök från GTC

Kursens Examinationer

- Handlingsplan
- LIA Omdöme
- Skriftlig rapport (loggbok)
- Muntlig redovisning vid seminarium

LIA-omdöme

Som handledare är du ansvarig för att bedöma din praktikants prestationer under praktik och LIA i form av ett omdöme. Baserat på ditt omdöme betygssätter sedan lärarna på GTC den studerande. Utgå från de mål som varje LIA-period har. Titta på den handlingsplan som ni formulerat tillsammans och beskriv även kortfattat vad den studerande har arbetat med/tagit del av under LIA-perioden. Tycker du det är svårt att göra ett omdöme kontakta kursansvarig för hjälp.

Enklaste sättet att ge ett LIA-omdöme är via vår hemsida www.gtc.com och rubriken Yrkehögskolan – Lärande i arbete. Omdömet ska vara GTC tillhanda senast sista dagen på praktikperioden. Praktikanten kan inte bli godkänd på LIA:n förrän omdömet är inlämnat. Handledaren och praktikanten bör gå igenom dokumentet tillsammans innan praktiken avslutats.

Försäkring

Det finns flera olika försäkringar för YH-studerande; personskadeförsäkring, ansvarsförsäkring och Student UT-försäkring. Försäkringen gäller dygnet runt. Personskadeskyddet motsvarar skyddet i den generella YH-studentförsäkringen i Sverige. Försäkringen tecknas och betalas av Myndigheten för Yrkehögskolan genom Kammarkollegiet: www.kammarkollegiet.se/forsakringar/studenter/ky-och-YH-studerande

Ansvarsförsäkringen gäller under utbildningsmomentet lärande i arbete, LIA, i Sverige. Försäkringen omfattar skada som en YH-studerande tillfogar en icke-statlig arbetsgivare eller företagare där utbildningen bedrivs. Den omfattar även skadestånd som arbetsgivaren eller företagaren får betala enligt skadeståndslagen om en YH-studerande vållar en skada. Student UT-försäkringen är statens försäkring för svenska studenter som studerar eller praktiserar utomlands. Försäkringen innehåller personskadeskydd och reseförsäkringsskydd. Student-UT är en samlingsförsäkring som tecknas av Myndigheten för yrkehögskolan.

Handledarutbildning

GTC erbjuder en kostnadsfri handledarutbildning för samtliga LIA-handledare. Utbildningen sker i skolans lokaler vid lärcenter Volvo Torslanda PB. Mer information samt anmälan sker till kursansvarig.

Kontaktpersoner

- Håkan Jansson, kursansvarig och mentor hakan.jansson@gtc.com
Tel:0708-581922
- Hans Rosén, LIA-koordinator hans.rosen@gtc.com
Tel:0708-581941